

Інструкція
Охорона праці для учнів в кабінеті фізики
(первинний інструктаж)

1. Загальні вимоги

- 1.1.** Директор школи, його заступник з навчально-виховної роботи та вчитель фізики зобов'язати забезпечити безпечні умови праці в лабораторіях і несуть особисту відповідальність за порушення правил техніки безпеки й виробничої санітарії.
- 1.2.** Завідувач кабінетом фізики та вчитель фізики:
- 1.2.1. Забезпечують безпечний стан робочих місць, приладів, устаткування, інструментів;
  - 1.2.2. Ведуть паспорт на кабінет (лабораторію) фізики і наявні в ньому устаткування і прилади;
  - 1.2.3. Систематично проводять інструктаж учнів з техніки безпеки.
- 1.3.** Інструкція з техніки безпеки, розроблена завідувачем лабораторії з урахуванням місцевих особливостей, погоджена з місцевим кабінетом профспілки І затверджена директором школи, повинна знаходитися в лабораторії фізики на видному місці.

2. Можливі небезпеки при роботі

- 2.1.** Неакуратність, неухважність, недостатнє ознайомлення з приладами техніки безпеки можуть призвести до нещасних випадків.
- 2.2.** При проведенні лабораторних робіт чи демонстрацій користуватися розбитим скляним посудом чи посудом з тріщинами забороняється. В усіх дослідах, що вимагають нагнітання або відкачування повітря зі скляних посудин, а також підвищення в них тиску, шляхом нагрівання, необхідно застосувати захисні чохла або екрани з органічного скла (для захисту учнів), а також захисні очки або маски для демонстратора. Уламки скла зі стола не можна збирати руками. Для цього необхідно використовувати щіточку та совок. У такий самий спосіб необхідно струшувати металеві ошурки, використовувані при спостереженні магнітних спектрів.
- 2.3.** Для запобігання нещасним випадкам прилади на демонстраційному столі варто розміщувати у такий спосіб, щоб під час дослідів виключити будь-яку можливість потрапляння деталей, що відлетіли, в учнів, для чого варто застосовувати захисні екрани з органічного скла.

3. Перед початком роботи

- 3.1.** Перш ніж приступити до виконання роботи, ретельно вивчіть її опис, з'ясуйте її хід і виконання.

4. Під час роботи

- 4.1.** Будьте уважними, обережними дисциплінованими, точно виконуйте вказівки вчителя.
- 4.2.** Не залишайте робоче місце без дозволу вчителя.
- 4.3.** Розміщуйте прилад, матеріали, устаткування на робочому місці в порядку, зазначеному вчителем.
- 4.4.** Не тримайте на робочому столі предмети, що не потрібні при виконанні

завдання.

- 4.5. Здійснюйте збирання електричних ланцюгів, переключення в них, монтаж і ремонт електричних пристроїв тільки при відімкненому джерелі живлення.
- 4.6. Не вмикайте джерела електроживлення без дозволу вчителя.
- 4.7. Перевіряйте наявність напруги на джерелі живлення чи інших частинах електроустановки за допомогою покажчика напруги.
- 4.8. Стежте щоби ізоляція проводів була справна, а на кінцях проводів були наконечники, при збирання електричного ланцюга дроти розміщуйте акуратно, а наконечники щільно затискайте клемами.
- 4.9. Виконуйте спостереження й виміри дуже обережно, щоб випадково не торкнутися оголених проводів (струмоведучих частин, що перебувають під напругою).
- 4.10. Не торкайтесь конденсаторів навіть після відімкнення електричного ланцюга від джерела електроживлення: їх спочатку потрібно розрядити.

5. Після закінчення роботи

- 5.1. По закінченню роботи відімкніть джерела електроживлення, після чого розберіть електричний ланцюг. Знайшовши несправність в електричних пристроях, що перебувають під напругою, негайно відімкніть джерела електроживлення й повідомте про вчителя.

6. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 6.1. У разі виникнення аварій: (при несправності захисту, при перевантаженнях, при коротких замиканнях електропроводки, електричних машин і трансформаторів, при згорянні ізоляції, при потраплянні під напругу і т.п.
  - 6.1.1. Необхідно негайно натиснути на кнопку аварійного відключення.
  - 6.1.2. Вимкнути електричні прилади;
  - 6.1.3. Вивести учнів з приміщення;
  - 6.1.4. Повідомити керівника закладу освіти;
  - 6.1.5. Вжити заходи з ліквідації аварії.
- 6.2. У разі нещасного випадку (ураження електричним струмом, поранення, тощо) негайно:
  - 6.2.1. Необхідно негайно натиснути на кнопку аварійного відключення.
  - 6.2.2. Вимкнути електричні прилади;
  - 6.2.3. Надати першу до лікарняну медичну допомогу потерпілому, згідно медичних рекомендацій;
  - 6.2.4. Викликати лікаря або швидку допомогу;
  - 6.2.5. Повідомити керівника закладу освіти.
  - 6.2.6. Вжити заходи з ліквідації аварії.
- 6.3. Роботу в аварійних випадках, а також короточасні термінові роботи з усуненням несправностей устаткування, що можуть призвести до аварії, дозволяється здійснювати без попереднього запису в оперативному журналі не менш ніж двома особами з кваліфікаційною групою не нижче III.
- 6.4. Роботи в аварійних випадках мають виконуватись з дотриманням усіх технічних заходів, що забезпечують безпеку їх проведення., з подальшим оформленням запису в оперативному журналі.

Розробив:
вчитель фізики